

JOBIN KIRJA

Jobin kirja edustaa Vanhan Testamentin viisaukirjallisuutta. Se on kahta alkulukua ja viimeistä lukua lukuun ottamatta runomuotoon kirjoitettu. Se on todennäköisesti Aabrahamin aikakaudelta, siihen viittaavat kirjassa käytetyt mitat, tapa suorittaa uhreja ja käytetyt Jumalan nimen muodot. Job asui Uusin maassa, joka sijaitsee Pohjois-Arabiassa Palestiinasta itään.

Jobin kirjan jäsentely:

Johdantokertomus luvut 1-2

Jobin ja hänen kolmen ystävänsä puheet luvut 3-31

Elihun puheet luvut 32-37

Jumalan vastaus Jobille luvut 38-41

Loppusanat luku 42

Yleistä

Job - Jumalan mies

"Job...oli nuhteeton ja rehellinen, pelkäsi Jumalaa ja karttoi paha." (1:1)

Tällaiseksi kuvaa Raamatun yksi kiehtovimmista kirjoista Jobin. Sitä seuraavat sitten kuvaus hänen elinolosuhteistaan ennen hänen kohtaamiaan kärsimyksiä. Hänen ympäristöolosuhteensa ovat toissijaista, varsinainen kuvaus miehestä on tämä ensimmäinen jae. Se kuvaa miehen varsinaisen olemuksen ja ominaisuudet. On vaikeaa kuvitella mitään ylistävämpää lausuntoa ihmisestä. Nuhteettomuus ja rehellisyys olivat Jobin elämässä seurausta siitä, että hän vaelsi Jumalan kasvojen edessä, suhteessa Jumalaan, jota kuvataan sanoin "hän pelkäsi Jumalaa ja karttoi paha". Oikea suhde Jumalaan merkitsee väistämättä myös torjuvaa suhdetta pahaan.

Jobin kärsimyksen syy

Koko Jobin kirjan ymmärtämisen kannalta on välttämätöntä pitää mielessä tämä ensimmäinen jae. Jobin kohtaamien kärsimysten ja koettelemusten syy ei löydy hänestä itsestään. Hän ei kärsinyt omien syntiensä vuoksi. Hänen kärsimyksissään ei ollut mitään rangaistusta hänen synneistään eivätkä ne myöskään olleet hänelle kuritusta, jotta hän olisi korjannut vaellustaan paremmaksi. Tämän vanhurskaan miehen sydän joutui taivaan ja helvetin väliseksi taistelutantereeksi. Saatanan salakavala ja pahantahtoinen valhe kohdattiin ja vaiennettiin Jobin kokemusten kautta. Pitkään aikaan yhtä vähän hän itse kuin hänen ystävänsäkään eivät ymmärtäneet hänen kärsimyksensä kaiken syvintä merkitystä.

Kirjan lukijoille syy tehdään selväksi heti kahdessa ensimmäisessä luvussa, joissa kuvataan Saatanan kysymykset Jumalalle ja Jumalan vastaukset niihin. Kaikki ne tuskat, jotka

Saatana sai luvan tuottaa Jobille, tarvittiin hänen uskollisuutensa toteennäyttämiseen. Job joutui kulkemaan läpi käsittämättömien ahdistusten täydessä pimeydessä. Niiden läpi kulkemisella hän osoitti uskonsa aitouden ja Saatanan valhe tuli paljastetuksi.

Jobin kirja osoittaa näin, että Herran uskollisten kärsimyksillä saattaa olla paljon kauaskantoisempi merkitys Jumalan suunnitelmassa kuin mihin mitkään heidän selitysyriksensä kykenevät ulottumaan. Jumalan suuressa huomisessa saatamme joutua kokemaan monia outoja ja iloisia yllätyksiä.

Jobin kirja tämän päivän ihmiselle

Vaikka Jobin kirja jo heti alkuluvuissaan vastaa kysymykseen, miksi Job kärsi, aikamme ihminen - uskovatkin mukaan lukien - ei välttämättä ole tyytyväinen tuohon vastaukseen. Syy on sikäli ymmärrettävä, että Jumalan olemuksen ja Saatanan olemukseen ja heidän väliseensä suhteeseen sisältyy meille vielä salattua - sellaista, mitä Jumala ei ole meille ilmoittanut, koska meistä ei olisi kuitenkaan sen ymmärtäjiksi vielä täällä ajassa. Silti Jumalan ilmoittama vastaus on oikea ja riittävä Jobin kärsimykseen. Kirjan jatkon keskustelut Jobin ja hänen ystäviensä välillä kuvastavat meidän aitoja ja todellisia vaikeuksiamme kärsimyksen ongelman kanssa.

Kirjan jatko on juuri siksi meille myös tarpeellista. Se osoittaa, mitä todellisia ja kipeitä kysymyksiä meille selittämätön kärsimys nostattaa esiin ja valmistaa maaperää vastauksiin, jotka löytyvät vasta suurelta Kärsijältä Jeesukselta Kristukselta.

"Herra antoi, Herra otti, kiitetty olkoon Herran nimi"

Itse olen uskovana joutunut kokemaan monenlaista ahdistusta omassa elämässäni, josta pienenä luettelona voisin mainita seuraavia asioita:

- Vuoden sairastaminen kuoleman kielissä sydänreumassa 20 vuotiaana.
- Monenlaisia kriisejä ihmissuhteissa lähetystyössä.
- Tyttäreni synnynnäinen aivovamma ja sen seurauksena tekemä itsemurhayritys.
- Lähiomaisen itsemurha.
- Toisen tyttären skitsofrenia ja se, että samaisen tyttären puoliso hylkäsi hänet.
- Vaimon pitkään jatkunut työttömyys.

Näiden asioiden kasautuessa perheeseemme monikin on vakavissaan esittänyt meille kysymyksen: "Mahtaako noissa koettelemuksissanne olla kysymys siitä, että Saatana on hyökännyt teidän kimppuunne - estääksenne teitä esimerkiksi tekemästä lähetystyötä?"

Minun on tietenkin mahdoton tietää syytä kaikkeen tähän asti kokemaani, mutta selkeän vastauksen antaa Jobin kirja:

"Vaikka kaikki ahdistukset elämässäni ja läheisten elämässä olisivat Sielunvihollisesta kotoisin, niin silti yhtään niistä ei minun tarvitse ottaa muuta kuin Jumalan kädestä."

Niin teki Jobkin sanoessaan:

"Herra antoi, Herra otti, kiitetty olkoon Herran nimi."

Jumalan tunteminen - eivät Hänen lahjansa

Job pysyi kärsimyksissään uskollisena Jumalalle, ei siksi, että oli saanut Jumalalta monenlaista hyvyyttä, vaan siksi, että oli oppinut tuntemaan itse Jumalan. Kärsimysten läpi kuljettuaan hänen uskonsa kasvoi suunnattomasti syvemmälle tasolle.

Tuskiensa keskellä Job osoittautui kuitenkin aidoksi ihmiseksi. Hän ei ollut mikään teräsmies, joka olisi hammasta purren kyennyt ohittamaan tuskansa. Tässä suhteessa Job on myös Jeesuksen tyyppi. Isä hylkäsi oman Poikansa ja Jeesus joutui myös se kokemaan kaikessa hirvittävytydessään:

"Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?"

Jobin menetykset

Job menetti paljon. Ensin häneltä vietiin omaisuus ja lapset, yhteiskunnallisesti vaikutusvaltainen asema ja suuri joukko ystäviä. Sitten tulivat sietämättömät ruumiin tuskat. Sen jälkeen hän menetti vaimonsa tuen: "Kiroa Jumala ja tee itsemurha, en kestä katsella enää tuskiasi," oli hänen viestinsä miehelleen. Vaimon usko Jumalaan romahti. Job menetti myös ystäviensä ymmärryksen ja tuen. He tulivat lohduttamaan häntä, mutta päätyivät hänen syyttäjikseen ja tuomareikseen. Lopulta Job menetti myös uskonsa Jumalan oikeudenmukaisuuteen ja hyvyyteen. Mutta missään vaiheessa hän ei menettänyt uskoaan Jumalaan.

Selittämättömyys - tuskan kärjistäjä

Tuskissaan hän puheissaan suorastaan raivoaa Jumalalle, koska hän ei näe mitään syytä, miksi hänen olisi pitänyt kärsiä. Hän huutaa ja purkaa sydämensä tuskaa sanoja säästelemättä. Mutta kaikessa siinä hän pysyi täysin rehellisenä. Lisäksi hän teki sen kaiken Jumalan edessä ja Jumalalle. Vaikka hänen puheensa olivat taitamattomia, niin kuin hän lopulta joutui tunnustamaan, hän ei missään vaiheessa luopunut itse Jumalasta.

Jumala kestää totuudelliset purkaukset

Jumala kestää tänäkin päivänä kaikkein rajuimmat mahdolliset purkauksemme, joissa puramme sydäntämme Hänelle aidosti. Hän kestää sen, että kerromme epäilevämmme Hänen hyvyyttään ja oikeudenmukaisuuttaan. Mutta ratkaisevan tärkeää oli se, että pysymme viimeiseen asti totuudellisina ja rehellisinä.

Saatanan valhe voitettiin Jobin tuskien keskellä totuudella. Jumalalle on kauhistus, jos olemme valheellisia. Kun epäilyjesi, tuskiesi ja sisäisten ahdistustesi kanssa pysyt Jumalan kasvojen edessä, uskosi ei vain säily vaan syvenee.

Sielunhoito väärällä asenteella on syntiä

Jobin ystävien moraalinen närkästyminen ja suuttuminen Jumalan puolesta oli lopulta farisealaista, vaikka pää osaltaan kaikki se, mitä he puhuivat olikin aivan totta. Vika oli vain siinä, että se totuus, mikä heillä oli Jobille kerrottavanaan, ei soveltunut Jobin todelliseen tilanteeseen. Parhaalla sielunhoidollaan ystävät tosiasiansa hämärsivät Jumalan olemusta ja lisäsivät vain Jobin tuskaa. He tekivät siis syntiä Jobia vastaan.

Jumala vastaa

Job sai lopulta kuulla Jumalan oman puheen. Hän nöyrtyi tunnustamaan Jumalan käsittämättömän suuruuden ja oikeudenmukaisuuden silloinkin, kun hän ei sitä kyennyt ymmärtämään.

Jumala käänsi Jobin kohtalon, kun hän uhrasi ja rukoili noiden taitamattomien ja Jumalan suuruuden hämärtäneiden ystäviensä puolesta. Näin Jobin tuskien tie muodostui kolmen jumalisuudessaan harhaan kulkeneen ystävän pelastukseksi. Jobin kärsimys ja nöyrtyminen olivat siten tie ystävien syntien sovittamiseen ja heidän palauttamiseensa Jumalan eteen oikeaan suhteeseen. Job osoittautuu tässäkin kohden Jeesuksen tyypiksi. Syyttömän kärsimys tuotti lopulta esirukouksen ja uhrin kautta (viittaus Golgatalle) pelastuksen ystäville.

Jobin saama kaksinkertainen siunaus elämänsä loppuosalle oli myös kuva siitä, miten Jeesuksen kärsimys tuottaa hänelle kiitokseksi Karitsan Morsiamen, pelastettujen juhlijoukon, josta tulee Karitsan Vaimo taivaan kirkkaudessa.

Jobin kirjan loppulukuun sisältyy myös "implisiittinen" eli viitteellinen vahvistus Jobin ylösnousemususkolle, joka antoi häntä suurimmankin ahdistuksen keskellä: Hän sai kaikkea muuta omaisuutta kaksinkertaisen määrän, paitsi lapsia. Niitä hän sai yhtä monta kuin hänellä oli ollut aikaisemminkin, mutta todellisuudessa kaksinkertaisen määrän, koska aiemmin kuolleet lapset tulisivat nousemaan kuolleista eikä heitä oltu menetetty lopullisesti niin kuin muu omaisuus.

Jobin kirjan nostattamia kysymyksiä

Kärsimys nostatti Jobin sydämessä esiin syviä kysymyksiä:

- Miksi? Miksi Jumala on tehnyt minulle näin? (3:23)
- Elämän turhuuden tunto. (7:1,7; 14:1-2)
- Syyllisyyden tunto, jonka poistamiseen ei riitä puhdas omatunto. (7:17,21; 14:4; 27:5-6)
- Mistä löytyy välittäjä Jumalan ja ihmisen välille? (9:33)
- Mitä kuolemassa tapahtuu? (14:10,14; 19:25-27)
- Vääryyden ongelma. (16:19 Taivaassa on todistaja vääriä syytöksiä vastaan; 21:16 Miksi jumalattomat menestyvät? He kyllä saavat tuomionsa, mutta miksi hurskas joutuu nyt kärsimään? 24:1 Miksei oikeata tuomiota saa jo nyt?)
- Miten voi päästä Jumalan luo? (23:3)
- Miksi Jumala vaikenee? (30:20; 31:35)

Jumalan vastauksia Jobille Jobin kirjassa

- Meidän on nähtävä ja tunnustettava oman ymmärryksemme rajat. Kuka ja millainen onkaan Jumala! (38:2-5) Jumala on kaikkivaltias. (39:35; 40:2)
- Job nöyrtyi tunnustamaan Jumalan kaiken Luoja ja kaikkietäväksi. (40:1-6)
- Jumala on kaikkiriittävä. (41:2)
- Jobin nöyrtyminen: Jumalan kohtaaminen riittää, vastaus ei ole lause tai selitys vaan Henkilö.
- Jobin esirukous ystävien puolesta
- Jumala käänsi Jobin kohtalon

Jumalan vastauksia Jobille Jeesuksessa

- Jeesus: "Minä ole tie, totuus ja elämä". Jeesuksen kanssa saamme yltäkylläisen elämän, mutta Hänen kanssaan joudumme myös kärsimään.
- Syyllisyys: Jeesuksen uhri Golgatalla riittää.
- Jeesus on Välittäjä Jumalan ja ihmisen välillä. Jumala-ihminen Jeesuksella on toinen käsi Jumalan ja toinen ihmisen olalla.
- Jeesus kukisti kuoleman vallan.
- Jeesus ottaa vääryydet kantaakseen ja Hän tulee antamaan oikean tuomion.
- Jeesus tuli meidän luoksemme, tie Jumalan sydämelle on Hänessä auki.
- Jumala vaikenä Golgatalla Jeesukselle, mutta tänään Hän puhuu juuri sen vaikenemisen kautta.
- Jeesus henkilönä ja Hänen kärsimyksensä on vastaus Jobin huutoihin.
- Jeesus vie meidät monen ahdistuksen kautta sisälle Jumalan valtakuntaan.

Ihmiselle synti on mieluisampi vaihtoehto kuin kärsimys. Ahdistuksessamme saamme kuitenkin paeta kysymyksiemme Jeesuksen luo. Hän ottaa vastaan, Hän armahtaa ja puhdistaa sydämemme synnistä. Herran kuritettavana olo ja Herran kanssa yhteistyössä kärsiminen on elämän tie. Jeesus on elämä kuolemassakin.

Yksityiskohtia

"Sitten he istuivat hänen kanssaan maassa seitsemän päivää ja seitsemän yötä. Kukaan heistä ei puhunut hänelle sanaakaan, sillä he näkivät, että hänen tuskansa oli ylen kova." (2:13)

Vaikka lähes kaikki Jobin ystävät jättivät hänet köyhyyden ja sairauden vietyä hänen vaikutusvaltansa, kolme miestä Elifas, Bildad ja Soofar tulivat keskinäisestä sopimuksesta häntä lohduttamaan ja osoittamaan siis uskollista ystävyyttä. Heihin liittyi vielä kertaluokkaa nuorempi mies Elihu. Jobin kohtalo kosketti heitä syvästi. Jobin sairaus oli niin muuttanut häntä, että ystävät eivät olleet tunnistanut häntä samaksi ihmiseksi. Heidän surunsa puhkesi kyyneliksi ja sitten tuli heidän ystävyytensä korkein osoitus.

Seitsemän päivää he istuivat Jobin vierellä täydellisessä hiljaisuudessa. Heidän kunniaukseen on sanottava, että he eivät avanneet suutaan ennen kuin Job sen teki. Kaikki, mitä he puhuivat, oli vastausta Jobin tuskan purkaukseen, mutta sen taas oli tehnyt mahdolliseksi heidän osanottava vaitiolonsa. Heidän todellinen ystävyytensä oli valmis kulkemaan Jobin kanssa tässä tuskan prosessissa.

Mutta heidän virheensä oli siinä, että he yrittämällä yrittivät löytää vastauksen. Vastaus nousi heidän tyytymisestään omaan elämänfilosofiaansa, joka oli sinänsä totta, mutta ei koko totuus. Kaikesta huolimatta heidän virheensä nousi heidän ystävyystensä. Usein hiljaisuudella osoitettu osanotto antaa paljon suuremman siunauksen kuin mihin millään sanoilla kykenemme.

Jobin ensimmäinen puhe

"Sen jälkeen Job avasi suunsa ja kirosi syntymänsä päivän." (3:1)

Kolmas luku kuvaa Jobin ensimmäisen valituksen ja tuskan ilmaisun. Kokonaisuutena ottaen se oli huuto päästä pakoon tuskiensa keskeltä. Vaikka siinä ei ollut mitään viittausta itsetuhoajatuksiin, se oli silti hirvittävää puhetta. Pako tuntui hänestä ainoalta mahdollisuudelta. Siksi hän kirosi syntymäpäivänsä ja toivoi, että olisi jo ajat sitten kuollut. Hän ylistää myös kuoleman siunauksellisuutta, kun se säästää ihmisen hänen kokemiltaan tuskilta.

Tässä vaiheessa meidän on helppo nostaa kritisoiva sormemme ja sanoa, että kenelläkään ei ole oikeutta kirotta syntymäpäiväänsä ja sitä, että on saanut elää. Perustemme on kylmän looginen ja toden näköisesti vielä oikeakin, mutta ennen kuin sanomme mitään, meidän olisi vilpittömästi asetettava Jobin asemaan. Lisäksi meidän on muistettava, että Jumala ei sanallakaan nuhdellut Jobia siitä, että hän purki sydämensä tuskan. Sitä paitsi pelkästään se, että saa purkaa koko sydämensä tuskan sellaisena kuin sen kokee, tuo jo tiettyä helpotusta ihmiselle. Tuskan jakaminen muille on paljon terveellisempi vaihtoehto kuin sen loputon hautominen sisimmässään.

Ennen kaikkea meidän on syytä muistaa, että kun Job kärsi eikä löytänyt mitään selitystä sille, hän oli tekemässä yhteistyötä Jumalan kanssa. Juuri se, että hän kertoi tuskansa oli osa hänen kärsivää yhteistyötään Jumalan kanssa Saatanan valheen kukistamiseksi.

Elifaan ensimmäinen puhe

"Onko ihminen vanhurskas Jumalan edessä, onko mies Luojansa edessä puhdas? Palvelijoihinsakaan hän ei luota, enkeleissäänkin hän havaitsee vikoja." (4:17-18)

Lukissamme Jobin ystävien puheita meidän on tehtävä selkeä ero heidän lausumiensa totuuksien ja niiden täydellisessä kyvyttömyydessä tuoda mitään apua Jobille. Ystävät olivat suurenmoisia ihmisiä ja heillä oli suuri määrä valoa ja ymmärrystä. Tuskin mitään heidän sanomaansa voidaan asettaa kyseenalaiseksi. Mutta silti oli niin suunnattoman paljon, mitä he eivät tieneet. Heidän filosofiaansa ei mahtunut Jobin kokema kärsimys. Heidän virheensä oli yrittää selittää kaikki asiat viisaudellaan, joka kuitenkin oli riittämätön siihen.

Yllä olevat Elifaan sanat ovat syvästi totta. Jumala on niin käsittämättömän suuri, että viime kädessä Hän ei voi luottaa kehenkään muuhun kuin itseensä. Enkelienkään viisaus ei riitä maailmanhallintaan. Kysymyksessä ihmisen mahdollisuudesta kelvata Jumalalle omassa varassaan hän on myös oikeassa. Mutta kun Jumala itse tekee Kristuksessa ihmisen vanhurskaaksi, niin tämä lahjavanhurskaus on myös Jumalalle riittävä. Silti Kristuksessa vanhurskautettukin joutuu kärsimään.

Elifas oli täysin väärässä, kun hän sovelsi asian Jobiin niin, että Jobin kärsimyksen täytyi johtua hänen synneistään. Jumala kyllä rankaisee syntisiä, mutta siitä ei Jobin kohdalla ollut kysymys, koska Job oli Jumalan silmissä vanhurskas. Elifaan ajatuksiin ei sopinut kärsimys yhteistyönä Jumalan kanssa, joka oli tapahtumassa kuitenkin hänen silmiensä edessä.

"Autuas se ihminen, jota Jumala ojentaa! Älä siis pidä halpana Kaikkivaltiaan kuritusta." (5:17)

Elifaalla oli myös toinen vaihtoehto kärsimyksen selitykseksi: Jumala kurittaa ja sillä tavalla oikaisee ja johdattaa lapsiaan. Tämä on itsessään oikea ja suurenmoinen totuus.

Jumala todella kurittaa omiaan, jotka ovat tottelemattomia Hänen äänelleen ja taivuttaa kulloinkin hyvinkin kipeältä tuntuvaan kurituksen kautta heidät kantamaan "vanhurskauden rauhan hedelmää" (Hebr. 12:5,6) Onnellinen on ihminen, joka saa osakseen Jumalan ankaraakin kuritusta, sillä siinä Jumala osoittaa rakkautensa lapsiaan kohtaan. Kuinka paljon parempaa onkaan saada Jumalan rakkauden oikaisevaa kuritusta, kuin joutua kantamaan sen pahan ja väärän surkeat seuraukset, josta Jumala kurittavalla kädellään meitä haluaa puhdistaa.

Mutta ongelma Jobin kohdalla oli jälleen aivan toinen. Jumalalla ei ollut mitään aihetta hänen kurittamiseensa. Jobin tuskat tulivat Saatanalta Jumalan sallimuksesta. Niiden kautta Saatanan valhe muserrettiin ja osoitettiin todeksi Jumalan antaman vanhurskauden kestävyys ihmissydämessä kärsimystenkin keskellä.

Jobin toinen puhe

"Jospa pyyntöni täyttyisi ja Jumala toteuttaisi toivoni!" (6:8)

Elifaan puhe lisäsi mittaamattomasti Jobin tuskaa. Ystävät ymmärsivät väärin. He pitivät Jobin kärsimyksiä jonkun tai joidenkin hänen syntiensä seurauksena. Job tiesi, että heidän johtopäätöksensä omasta filosofiastaan oli väärä. Vaikka hän ei itsekään ymmärtänyt ahdistustensa syytä, hän tiesi, että ystävien ratkaisumalli oli väärä. Hänen tuskansa muuttui vihastukseksi, jota hänen vastauksensa kuvastaa. Eikä ihme, sillä ei liene tuskallisempaa kokemusta, kuin joutua ystäviensä syyttämäksi, kun kuitenkin tietää sisimmässään olevansa syytön. Tämän vääryyden kiduttamana hänen palavat sanansa pääsivät hänen suustaan: Hän halusi ja pyysi Jumalalta, että Jumala musertaisi, surmaisi hänet.

Tunnetta syvää ymmärtämystä hänen pyyntöään kohtaan, mutta kun tunnetta koko tarinan, tiedämme millainen katastrofi olisi ollut, jos Jumala olisi suostunut hänen pyyntöönsä. Hänen kuolemansa ei olisi niinkään ollut menetys vaan se, että hän oli niin menettänyt mahdollisuutensa toimia Jumalan työtoverina.

Ei ole väärin purkaa koko sydämensä ahdistusta, tuskaa ja vihastusta Jumalalle, ei edes sitä, että haluaisi kuolla, kunhan vain kaikessa siinä on rehellinen ja totuudellinen. Mutta kun sitten saamme vastaukseksi sen, että kuoleman tuottamaa vapautusta ei tule ja kun tuska vain jatkuu, meidän on syytä muistaa Jobin tarina. Kaikesta huolimatta kaikelle löytyy selitys, ja kun se sitten annetaan, olemme kiitollisia siitä, että Jumala ei kuullut pyyntöämme eikä antanut meille, mitä pyysimme.

"Jos olenkin tehnyt syntiä, mitä olen sillä sinulle tehnyt, sinä ihmisten vartija?" (7:20)

Job jatkaa valitustaan elämän yleisestä paineesta, surkeudesta ja ponnistelusta, joka ei tuota mitään hedelmää. Mikään ei riitä, mikään ei tyydytä. Kuva kuvan jälkeen kuva synkkenee. Job ei näe pienintäkään toivon pilkahdusta. Eikä hän tyydy valittamaan vain

yleensä elämästä, vaan hän kohdistaa valituksensa suoraan Jumalaa vastaan. "Niin en minäkään hillitse suutani. Puhun henkeni vaivassa, valitan sieluni murheessa." (7:11)

Mutta on tärkeätä huomata, että Jobin valitukset Jumalaa vastaan ovat alusta loppuun asti kysymysmuodossa. Kysymykset kyllä kertovat millaisena Job näki Jumalan noina päivinä, ja me tiedämme, että hänen näkökykynsä oli pahasti sumentunut. Mutta hänen tapansa esittää kysymyksiä kertoo, ettei hän itsekään ollut tyytyväinen omaan näkökykyynsä.

Kaikki Jobin esittämät kysymykset ovat suuria kysymyksiä. Lisäksi jokaiseen niistä löytyy myös suuri vastaus. Jos Job olisi saanut nähdä vastaukset niin kuin me voimme ne nähdä Golgatan Kärsijässä, hän ei olisi voinut mutua kuin ihmetellä ja ylistää.

Ottakaamme esimerkiksi yllä oleva kysymys:

"Eikö Jumala ole niin suuri, ettei ihmisten synty kosketa Häntä?" Vastaus on, että tämä on aivan liian pieni ajatus Jumalasta. Totuus on, että Jumala on niin suuri, että ihmisen synty vaikuttaa Häneen, haavoittaa Häntä ja riistää Häneltä. Jobin käsitystä aivan kuin hänen ystäviäänkin rajoitti aivan liian ahdas filosofia.

Bildadin ensimmäinen puhe

Elifas oli vanhin Jobin ystäväistä. Hän vetoaa kokemuksiinsa ja luulee voivansa ratkaista kaikki kysymykset. Bildad on epäitsenäisempi. Hän tuo esille isien viisautta ja turvaa muutenkin auktoriteetteihin. Soofar on kiihkeä kiivailija ja jyrkin syyttelijä. Sairaalle Jobille on hänen mielestään sanottava suora totuus.

"Jumalattoman toivo katoaa." (8:13)

Bildadin esitystapa on suurempaa kuin Elifaan, mutta perusviesti on sama. Vaikka hän ei suoraan syytä Jobia synnistä, johtopäätös puheesta on selvä. Jobin tulisi nöyryyä parannukseen synneistään. Jälleen kaikki se, mitä Bildad sanoi oli totta, mutta se ei soveltunut Jobiin.

Esimerkiksi se, mitä Bildad puhui toivosta on totta. Mikään ei inhimillisessä kokemuksesta oli niin selkeätä kuin se, että jumalattoman toivo katoaa. Toivolla, halutun toteutumisen odotuksella, on tavattoman suuri merkitys ihmiselämässä. Se saa ihmiset tekemään niin hyvää kuin paha. Mutta elämä on täynnä esimerkkejä siitä miten toivo pettää, odotettu ei toteudu. Ihmiset pelastuvat toivonsa tähden, mutta myös hukkuvat sen tähden. Ratkaisevaa on toivon sisältö. Jumalattoman toivo pettää, mutta Jumalaan toivonsa rakentava tulee näkemään pelastuksen täyteydessään.

Jobin kolmas puhe

"Meillä ei ole riidan ratkaisijaa, joka laskisi kätensä meidän molempien päälle..." (9:33)

Vastauksessaan Bildadille Job yhtyy tämän esittämiin yleisiin periaatteisiin. Mutta sitten hän esittää kysymyksensä:

"Kuinka voisi ihminen olla oikeassa Jumalaa vastaan?" (9:2)

Jobin kysymys ei ollut syyllisyyden tunnustus, vaan pienuuden ja tietämättömyyden ilmaus. Hän ei siis kysynyt, miten ihminen voisi tulla vanhurskaaksi Jumalan edessä, vaan pikemminkin suuruudenhulluuden puuskassaan, miten ihminen voisi osoittaa olevansa oikeassa Jumalan edessä.

Job kuvaa väkevästi Jumalan suuruutta, Hänen äärettömyyttään, näkymättömyyttään ja voittamattomuuttaan. Siksi ihmisen asema Jumalan edessä on toivoton. Tämän valituksen keskeltä nousee syvä huuto, joka kuvaa erästä ihmisen kaikkein syvimmistä tarpeista: "Meillä ei ole riidan ratkaisijaa, joka laskisi kätensä meidän molempien päälle."

Juuri tätä ihminen tarvitsee, mutta vielä syvemmissä merkityksessä kuin, mitä Job tarkoitti. Ihminen tarvitsee sellaisen vanhurskautuksen, joka sisältää sekä anteeksiantamuksen että puhdistuksen. Tätä ihminen tarvitsee myös Jobin tarkoittamaan, eli ihmisen pääsyyn Jumalan luo ja Jumalan pääsyyn ihmisen luo, niin että heidän välillään voisi vallita tietoinen ja ymmärrettävä keskusteluyhteys.

Meidän kiitolliset ajatuksemme kulkevat luonnollisesti sen suuren Välittäjän luo, joka laski toisen kätensä syntisen ihmisen hartioille ja toisen Pyhän Isän olalle, kun Hän sovitti meidän syntimme Golgatan ristillä. Hänessä meillä on pääsy siihen armoon, jossa saamme seistä, sillä meidät on vanhurskautettu uskon kautta Häneen.

"Kääntyköön hän minusta pois, että hiukkasen ilostuisin." (10:20)

Vaikka Job koki, ettei hänellä ollut mitään mahdollisuutta päästä Jumalan luo, koska ei ollut Välittäjää heidän välillään, niin silti hän suuressa ahdistuksessaan kääntyy Jumalan puoleen. Hänen vetoamuksensa oli toivoton, mutta silti kohdistui suoraan Jumalaan. Valitettuaan omaa tuskaansa ja pantuaan ne kaikki Jumalan aiheuttamaksi ja kysytyään Jumalalta, nauttiko Jumala hänen tuskistaan, lopulta hän pyytää Jumalaa jättämään hänet edes hetkeksi rauhaan. Kaikki se kertoo, miten hirvittävä hänen kärsimyksensä oli ja miten tuska heitti hänen ajatuksiaan sinne tänne.

Vaikka kaikki se, mitä Job sanoi Jumalasta oli sisällöllisesti väärää, siihen ei silti sisällynyt mitään moraalisesti väärää, sillä hän purki sydämensä tilaa totuuden mukaisesti Jumalalle. Niin kuin aiemmin totesimme, Jumala ei missään vaiheessa nuhdellut Jobia siitä, että hän kertoi tuskansa ja ajatuksensa sellaisenaan Hänelle.

Juuri tämä tuska Jumalan oikeudenmukaisuudesta oli eräs kaikkein olennaisin osa hänen kärsimyksensä, johon Jumala oli viisautessaan hänet asettanut korottamaan lopulta Jumalan kunniaa. Jumalan armoa oli tietysti se, että Hän ei vastannut Jobin mielettömiin mutta vilpittömän tuskan nostattamiin pyyntöihin.

Soofarin ensimmäinen puhe

"Sinäkö käsittäisit Jumalan tutkimattomuuden tai pääsisit perille Kaikkivaltiaan täydellisyydestä?" (11:7)

Soofarin puhetyyli on harvasanaisempi ja suorempi kuin Elifaan ja Bildadin, mutta sanoman sisältö sama. Hänen mielestään Jobin kärsimykset olivat seurausta synnistä, sellaisesta synnistä, jota Job ei tse tiedostanut.

(Huom! Kun Jumala antaa parannuksen tekijälle Jeesuksen uhrin tähden anteeksi, Hän antaa kaikki synnit anteeksi eikä vain osaa. Jumala ei anteeksi annettuaan koskaan kohtele armahtamaansa ikään kuin hän olisi nuo synnit kuitenkin tehnyt - niin kuin ikävä kyllä me rajallisessa anteeksiantamuksestamme usein teemme.)

Job oli tunnustanut Jumalan kaikkiviisaaksi ja siitä huolimatta asetti sen kyseenalaiseksi. Kauniilla tavalla Soofar korostaa Jumalan viisautta. Se, mitä hän sanoi, oli aivan totta, mutta hänen johtopäätöksensä olivat väärät. Jumala tiesi ja tunsu palvelijansa Jobin ja kaiken hänen kärsimyksensä merkityksen, vaikka Job eivätkä hänen ystävänsäkään sitä tieneet.

Siksi meidän on käännättävä Soofarin vääristä johtopäätöksistä hänen oikeaan lausumaansa Jumalan viisaudesta. Kukaan ihminen ei voi täysin tuntea Jumalaa, ei Job eikä Soofar. Tähän totuuteen sisältyy kahdenlainen sovellus toisaalta sellaisille, jotka ovat Jobin asemassa ja sellaisille jotka ovat Soofarin asemassa.

Muistakoot ne, jotka kärsivät, että Jumalalla voi olla syynsä antaa noita kärsimyksiä ja sallia niiden jatkumisen, vaikka he eivät niitä vielä ymmärtäisikään. Tämä on viimeinen turva kärsivälle, mutta se on kestävä ja rauhallinen olopaikka. Toisaalta niiden, jotka joutuvat tarkkailemaan toisten tuskia, on syytä olla varovaisia tulkinnoissaan, ettei heistä tulisi Jumalan totuuden vääristelijöitä yrittäessään puolustaa Jumalaa.

Jobin neljäs puhe

**“Hänen, jonka kädessä on kaiken elävän sielu ja kaikkien ihmisolentojen henki.”
(12:10)**

Jobin vastaus ensimmäisen keskustelukierroksen päätteeksi kohdistuu kaikkien kolmen ystävän väitteisiin. Se on täynnä sarkasmia ja johdonmukaisesti Job kiistää syyllisyyden syynä kärsimyksiinsä. Job osoittaa pisteliästä halveksuntaa ystäviensä viisautta kohtaan. Mutta samalla hän osoittaa, että hän hyväksyy ystäviensä opetuksen oikeaksi, mutta osoittaa omaavansa itse enemmän viisautta kuin mitä heillä on.

Jakeen 10 sanat kuvaavat Jobin syvää uskoa ja käsitystä Jumalasta: Kaikki elämä on Jumalan ylläpitämää sekä eläinten, kasvien kuin ihmisenkin. Mikään ei milloinkaan pääse Jumalan hallintavallan alta pois. Tällainen vakuuttuneisuus herättää ihmisessä syvän kunnioituksen ja toisaalta avuttomuuden tunteen. Siinä ei kuitenkaan ole mitään lohdutusta ennen kuin opimme tuntemaan, millainen Jumala on ominaisuuksiltaan.

Koska Job tunsu Jumalaa vain osittain, hän ei löytänyt lohdutusta tuosta valtavasta totuudesta. Mutta tämän totuuden muistaminen on erittäin tärkeätä, sillä se säästää meidät aktiiviselta kapinalta Jumalaa vastaan. Kun tajuaamme Jumalan suuruuden, ymmärrämme, että todellista viisautta jon Jumalan pelko, pyhä kunnioitus Jumalaa kohtaan.

Mutta niin pian kun opimme tuntemaan Jumalan sellaiseksi, kuin Hän on ilmoittanut itsensä Pojassaan, Hänen kaikkivaltiuudestaan ja kaikkiviisaudestaan tulee suurenmoinen lohdutus kaikkiin vaikeisiin elämänolosuhteisiin.

Tärkein kysymys, jonka voimme esittää Jumalasta, ei ole:
“Mitä Hän kykenee tekemään?”, vaan

“Kuka ja millainen Hän on?”

Tähän kysymykseen löytyy vastaus vain Jeesuksessa.

“Tahdotteko olla puolueellisia hänen hyväkseen tai ajaa Jumalan asiaa?” (13:8)

Job päätti osoittaa vetoamuksensa suoraan Jumalalle, mutta sitä ennen hän vihastuneena kohdistaa sanansa ystävilleen. Hänen halveksuntansa heitä kohtaan oli rajaton. Hän kuvaa heitä “valheella laastaroijiksi” ja “puoskareiksi” ja käänsi heidän syytöksensä takaisin heitä itseään vastaan. He olivat puhuneet väärin Jumalasta.

Oliko tämä oikea kuva ystävästä, on tietenkin kiistanalaista, mutta luulen, että Job oli oikeassa. Ajatushan on se, että ihminen voi puhua Jumalan puolesta väärällä tavalla rajoitetun käsityskykynsä vuoksi. Juuri niin nämä miehet olivat tehneet. Tuloksena oli se, että he olivat tehneet vääryyttä Jobia vastaan. He eivät sitä olleet tarkoittaneet, eivätkä edes tajunneet, mutta niin he joka tapauksessa menettelivät puolustaessaan Jumalaa väärin perustein.

Jumalaa ei voi mitenkään puolustaa sellaisilla perusteilla, jotka ovat epäoikeudenmukaisia ihmisiä kohtaan. Siksi vaikeneminen on usein paljon parempaa osanottoa kärsivien ihmisten ongelmiin kuin yritys selittää niitä. Riittää kun vakuutetaan, että Jumala on viisas ja hyvä, eikä tee milloinkaan virheitä. Väärät selitysyrietykset ovat rikkomista kärsivää vastaan ja Jumalan toiminnan väärää selittämistä. Vaikka Jobin Jumalan tunteminen oli vajavaista, se oli silti syvempää kuin hänen ystäviensä.

“Kun mies kuolee, virkoako hän jälleen henkiin?” (14:14)

Nämä sanat on tutkittava yhteydessään. Job esittää puhekierroksen päätteeksi suoran vetoamuksen Jumalalle. Hän kuvaa ihmisen elämän katoavaiseksi ja murheiden täyttämäksi. Sitten se päättyy pimeään ja salattuun kuolemaan:

“Kun ihminen on heittänyt henkensä, missä hän on sitten?” (14:10)

Puulle on toivo uusissa virveissä, mutta ihmisellä ei mitään. Tämä synkkä ajatus herätti Jobin mielessä kuitenkin hetkeksi toivon välähdyksen, jonka hän puki kysymykseksi:

“Kun mies kuolee, virkoako hän jälleen henkiin?”

Vaikka Jobin kysymys tukahtuikin hänen epätoivoonsa, siihen sisältyi kuitenkin toivon pilke, joka nousee syvältä ihmisen olemuksesta. Syvimpien ahdistusten keskellä ihmishengen luonne tulee näkyviin niissä kysymyksissä, joita hän tekee. Kysymykseen kuolemasta ei ole mitään muuta vastausta, kuin minkä Jeesus Kristus ja Hänen evankeliuminsa antaa. Paavali sanoo: “Vapahtajamme Kristus Jeesus on kukistanut kuoleman ja tuonut valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliumin välityksellä.” (2. Tim. 1:10) Jobin kysymykseen antoi vastauksen Jeesus ja tavalla, joka ei jätä mitään tilaa epäilyksille.

Elifaan toinen puhe

"He kantavat tuhoa ja synnyttävät turmiota, ja heistä sikiää petosta'." (15:35)

Toisella puhekierroksella ystävien perussanoma ei muutu, mutta heidän esitystapansa kylläkin. Alussa he puhuivat ihmisen yleisestä pahuudesta ja edellyttivät Jobin tekevän siitä

johtopäätöksensä, mutta nyt he kohdistavat syytöksen suoraan Jobiin. Hänen kärsimyksensä oli seurausta hänen synneistään.

Tässä puheessaan Elifas korostaa sitä, miten Jumala rankaisee vääryydentekijälle. Se oli totta, mutta ei koko totuus eikä se siksi soveltunut Jobiin. Mutta jos irrotamme puheen tästä väärästä sovelluksesta, se muodostaa mahtavan kuvauksen ihmisen mielettömästä tyhmyydestä ja hulluudesta, kun hän tekee syntiä Jumalaa vastaan.

Jae 35 kokoaa kuvauksen huipennukseen. Vaikka Jobin tuskat eivät johtuneet vääryyden tekemisestä, vääräys tuottaa tuhoa, turmiota, turhuutta, petosta ja aina lopulta myös tuskaa.

Jobin viides puhe

“Mutta nytkin minun todistajani on taivaassa ja puolustajani korkeudessa.” (16:19)

Job käy yhä kärsimättömämmäksi “kurjille lohduttajilleen” ihmetellen heidän sitkeyttään syyttelyssään. Vaikka pimeys oli käymässä yhä syvemmäksi hänen sydämessään ei voi olla ihmettelemättä sitä, miten hän kuitenkin hapuilee valon suuntaan. Lauseet “Viholliseni tuijottavat minuun” (9) ja “Jumala syöksee minut jumalattomien käsiin” (11) johdattelevat yllä olevaan jakeeseen 19.

Kirjan johdantolukujen perusteella voimme sanoa, että Job on päässyt askeleen veran ymmärtämään, mitä hänelle on tapahtumassa, vaikka hän ei syytä käsittänytkään. “Viholliset” ei ole sama sana kuin Saatana, mutta se sisältää myös perusvihollisemme. Job siis tajusi, että Jumala oli laskenut hänet vihollisten valtaan. Kaiken taistelun keskellä jälleen hänen uskonsa nousee epäilyn yläpuolelle. Hän tietää, että nytkin Jumala näkee totuuden hänestä ja on hänen todistajansa.

Tämän uskon varassa Job “katselee kyynelsilmin Jumalaan” ja pyytää, että Jumala puolustaisi häntä Jumalan ja ihmisten edessä. Vaikka tämäkin uskon valonvälähdys sammui pian tuskaan ja epätoivoon, se kertoo kuitenkin, että syvällä Jobin sydämessä paloi edelleen usko Jumalaan. Usko ei ollut kuitenkaan lopullisesti tuhoutunut.

Me voimme tänään lausua nuo samat sanat suurella luottamuksella, koska tiedämme, että meillä on suuri Välimies Isän luona rukoilemassa meidän puolestamme.

“Missä on silloin toivoni, ja kuka saa sitä katsella?” (17:15)

Toivo häipyi välittömästi ja Job vaipui syvään pimeyteen.

“Jos kuinka toivon, hauta on asunto. Minä levitän vuoteeni pimeyteen, sanon haudalle: 'Sinä olet isäni', ja madoille: 'Äitini ja sisareni'.” (17:13-14) ovat tausta Jobin kysymykselle. Kuolemasta vapautusta tuskilleen odottava Job oli epätoivoinen. Ajatus siitä, että kuoleman jälkeen olisi uusi elämä, oli kadoksissa. Mutta kuitenkin miehen sisin oli kapinassa tätä toivotonta asennetta vastaan. Jotenkin hän tajusi, että hänen vastustajansa oli yhtä Jumalan kanssa, mutta silti hän tajusi, että Jumala oli hänen todistajansa.

Bildadin toinen puhe

“Näin käy väärintekijän talolle, näin sen asuinpaikalle, joka ei Jumalasta välitä.” (18:21)

Bildad puuttuu puheeseen ilmeisen narkästyneenä ja suuttuneena siitä, mitä Job ystävistään sanoo nimittämällä heitä “pedoiksi” ja “epäpuhtaiksi”. Mutta hän oli vihainen ennen kaikkea siksi, että hän koki Jobin asenne uhkasi moraalista järjestystä. Mutta jos jätämme hänen virheellisen sovelluksensa huomiotta, Bildadin puhe on voimakas kuvaus pahuuden luonteesta ja siitä, mihin pahuus johtaa.

Jumalattomuus lähtee liikkeelle siitä, että sen harjoittaja sammuttaa valon elämässään. Siksi hänen omat suunnitelmansa ja ajatuksensa tuhoavat hänet. Hänen tiensä vie kuolemaan. Matkalla hän kompastuu omiin ansoihinsa ja päätyy kuolemaan, jossa hänen nimensä muisto häviää. Häneltä ei jää perillisiä eikä perintöä. Vääryyden tien päätös on kauhea.

“Tietäkää siis, että Jumala on tehnyt minulle vääryyttä ja on kietonut minut verkkoonsa.” (19:6)

Jobin vastaus Bildadille on lyhyt mutta sen sisältämä epätoivo on entistäkin syvempää antaakseen tilaan hetkeksi loistavalle toivon välähdykselle. Bildadin kuvaus pahasta ihmisestä on oikea, mutta Jobin kohdalla ei ollut kysymys siitä, vaan Jumalan Jobille käsittämättömästä toiminnasta.

Sana, joka on käännetty "tehdä vääryyttä" tulee alkukielen sanasta, jonka juuri on merkitsee "painia". Job ei siis välttämättä syyttänyt Jumalaa vääryydestä vaan kysymys oli siitä, että hän näki kaiken tuskansa johtuvan Jumalan toiminnasta ja juuri se aiheutti syvimmän tuskan, kun hän ei löytänyt mitään selitystä Jumalan tällaiselle toimintatavalle.

Mutta tästä syvimmästä pimeydestä nousi valon säde:

“Kuitenkin: Minä tiedän Lunastajani elävän, ja viimeisenä Hän on seisova multien päällä. Kun tämä nahka on yltäni raastettu ja olen ruumiistani irti, minä saan nähdä Jumalan.” (19:25-26) Lopulta hän tulisi vielä kuitenkin näkemään Jumala omalla puolellaan - sitä tarkoittavat sanat: "Eikä Hän ole outo." (19:27) Job ei itsekään tajunnut sanojensa syvintä merkitystä, mutta suurimmassakin tuskassa hänellä ei ollut muuta vaihtoehtoa, kuin tarrautua Jumalaan - tuon tuskan antajaan.

Soofarin toinen puhe

"Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta, perintöosa, jonka Jumala on hänelle määrännyt." (20:29)

Suuttuneen Soofarin vastaus sisältää terävän kuvauksen jumalattoman kohtalosta. Soofar ei ahtaassa näkemyksessään nähnyt, että on myös sellaista kärsimystä, jonka Jumala sallii vanhurskaalle. Siksi hän oli Jobia kohtaan armoton. Mutta jos jätetään huomioon ottamatta se, hänen kuvauksensa vääryydellä hankitusta tuskasta, jonka Jumala tuottaa jumalattomalle, on terävä ja oikea.

Soofar kuvaa jumalattoman saavutusten pettävyyttä. Jumalaton kyllä saavuttaa jotain, mutta ei kykene pitämään sitä, minkä sai. Hän pääsee ehkä korkeallekin, mutta sieltä romahdetaan nopeasti alas. Hänellä saattaa olla nuoruuden ja voiman tuntoa, joka kuitenkin voipuu tomuun. Hänellä on makeaa elämää, joka johtaa katumiseen, on nielemistä, joka vie oksenteluun, on saamista ilman omistamisen iloa.

Lopulta Jumala käy jumalattoman kimppuun ja vie hänet tuomiolle. Pimeys ympäröi hänet. Hänen syntinsä asetetaan taivaalliseen valokeilaan ja maa nousee häntä vastaan. Jumalattomuus on mieletöntä niin yksilöllisellä kuin yhteisölliselläkin tasolla, sillä koskaan se ei anna harjoittajalleen sitä, mitä hän etsii.

Jobin seitsemäs puhe

"Kuinka turhaa lohdutusta te tuottekaan minulle? Entä vastauksenne? Niistä jää jäljelle pelkkä harha." (21:34)

Job osoittaa terävästi, miten hänen kolmen ystävänsä lohdutus oli aivan turhaa, koska ne eivät selittäneet hänen tuskaansa oikein. Samalla kuitenkin myös hänen oma vastauksensa ja selityksensä asioille osoittautuu riittämättömäksi.

On todellakin typeryyttä tuomita jonkun sielu sen perusteella, mitä tiedämme, sillä voi olla, että emme tiedä ja tunne juuri sitä, mikä olisi kaikkein ratkaisevinta ihmisen oikeaksi arvioimiseksi. (Paavali kehottaa meitä jättämään tuomio ja oikeudenmukainen rangaistus Jumalalle Room. 12:19)

Mutta yhtä typerää on vastata väärin syytöksiin omalla filosofialla, joka voi olla yhtä väärää kuin väärrien tuomarienkin. On aikoja, jolloin meidän on syytä olla hiljaa vakuuttuneena siitä, että Jumala tietää kaiken sen, mitä me emme tiedä emmekä ymmärrä. Sellaisessa hiljaisuudessa voimme odottaa Häntä.

Elifaan kolmas puhe

"Tee siis sovinto ja elä rauhassa Jumalan kanssa, niin saavutat onnen." (22:21)

Kolmas keskustelukierros alkaa. Elifas tekee yksilöidyn ja rajun hyökkäyksen kuvittelemiaan Jobin syntejä vastaan, jotka hänen mielestään ovat tuottaneet Jobin onnettomuuden. Kyse oli mitä kauheimmista erityisesti rikkaan ihmisen synneistä köyhiä kohtaan. Syytökset olivat Elifaan pahin virhe ja ilmeistä vääryyttä Jobia vastaan. Sitten Elifas vetoaa Jobiin, että tämä tekisi sovinnon Jumalan kanssa. Jos erotamme tämän vetoamisen väärästä yhteydestään, se sisältää todella voimakkaan ja kauniin kehotuksen parannukseen ja kertoo siunauksista, jotka sovinto Jumalan kanssa tuo:

Voidakseen tulla siunatuksi ja voidakseen elää siunaukseksi muille ihmisen tarvitsee tuntea Jumala. Inhimillinen viisaus ja synty on hylättävä ja niin avautuu tie sovintoon Jumalan kanssa ja kaikkeen siunaukseen:

"...jos Kaikkivaltias tulee kulta-aarteeksesi, hopeaharkoiksesi. Silloin on ilosi oleva Kaikkivaltiaassa, ja sinä nostat kasvosi Jumalan puoleen. Kun rukoilet häntä, hän kuulee sinua, ja sinä saat täyttää lupauksesi. Jos mitä päätät, se onnistuu sinulle, ja sinun teillesi

loistaa valo. Jos tie painuu alaspäin, niin sinä sanot: 'Ylös!' ja hän auttaa nöyrytyvää." (22:25-29)

Jos Elifas olisi soveltanut näitä sanoja itseensä, hän olisi tajunnut, että hänen kyvyttömyytensä auttaa Jobia johtui siitä, ettei hän itsekään tuntenut kylliksi Jumalaa.

Jobin kahdeksas puhe

"Hän tietää, missä kuljen. Jos hän tutkisi minua, kullan kaltaisena minä selviäisin." (23:10)

Kehotukseen tehdä sovinto Jumalan kanssa Job vastaa syvältä ihmisen sielusta nousevalla kysymyksellä: "Jospa tietäisin, kuinka löytää Hänet, jospa pääsisin Hänen asunnolleen!" (23:3) Hän huokasi Jumalan puoleen ja vetosi erityisesti Jumalaan tuomarina. Hän halusi päästä Jumalan eteen voidakseen esittää asiansa, mutta hän ei löytänyt mitään tietä Jumalan luo ei edestään eikä takaansa.

Job oli tietoinen Jumalan läsnäolosta, mutta hän ei kyennyt näkemään häntä ei oikealla eikä vasemmalla puolellaan. Näitten hänen valitustensa keskeltä välähtää esiin todiste hänen sinnikkäästä uskostaan Jumalaan. Hän julistaa, että Jumala tietää, millä tiellä hän vaeltaa. Hän jopa vakuuttaa, että Jumala itse on koettelemassa häntä ja tulisi ennen pitkää osoittamaan, että hänestä löytyisi jaloa kultaa.

Job toistaa vakuutuksensa siitä, että hän on kaiken aikaa pysynyt uskollisena Jumalalle. Mutta sitten hänen uskoonsa sekoittuu pelko ja vavistus. Jumalan läsnäolo olikin muuttunut hänelle pelottavaksi todellisuudeksi. Hän pelkäsi Jumalaa, joka ei näyttänyt vapauttavankaan häntä. Mutta huolimatta näistä pelon ilmaisuista Jobin usko nousi korkeuksiin, joihin järki ei milloinkaan pääse: Jumala tietää, Jumala vie prosessiaan eteenpäin ja tuloksena on kultaa.

Viime kädessä Jobin huutoon löytyy vastaus Jeesukselta, joka sanoo: "Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan tule Isän luo muutoin kuin minun kauttani." Vasta Jeesuksen veren kautta löytyy turvallinen ja luottavainen pääsy rakastavan Isän sydämelle.

"Miksi ei Kaikkivaltias ole varannut tuomion aikoja, ja miksi hänen päiviään eivät saa nähdä ne, jotka hänet tuntevat?" (24:1)

Vastauksensa alkuosassa Job käsitteli ongelmaa, miksi Jumala näytti olevan poissa paikalta hänen henkilökohtaisessa elämässään. Nyt hän siirtyy kysymään samaa asiaa laajemmin. Missä on Jumala, kun ihmiset murhaavat, tekevät huorin ja varastavat?

Job kyllä myöntää, että pahantekijät kyllä kuolevat, mutta sitä ennen menestyvät usein hämmästyttävän hyvin. Miksi Jumala ei puutu heidän elämäänsä? Jobin kuvaus ympäröivästä maailmasta on tarkka ja oikea, mutta hänen johtopäätöksensä ovat väärät.

Jumala kyllä toimii silloinkin kun saattaa näyttää siltä, että mitään ei tapahdu. Elämänfilosofia, joka rakennetaan vain sen varaan, miltä asiat nyt näyttävät, on kestämaton. Usko tarttuu sellaiseen todellisuuteen, joka ei vielä näy, mutta jonka se tietää toteutuvan Jumalan lupauksen mukaan.

Bildadin kolmas puhe

"Valta ja pelättävyys on Hänen, joka korkeuksissaan luo rauhaa. " (25:2)

Bildadin puheen lyhyys sisältää sellaisenaan viestin. Vaikka Job ei saanutkaan ystäviään vakuuttumaan omasta filosofiastaan, ainakin hän sai heidät vaikenemaan. Bildad ei ollut valmis keskustelemaan Jobin väitteiden yleisestä totuudellisuudesta, mutta hän torjui vääränä sen tavan, jolla Job sitä sovelsi itseensä. Samaa voidaan sanoa Jobista. Hän oli yhtä mieltä ystäviensä opetuksen sisällöstä, mutta syytti heitä väärästä sovellutuksesta.

Koko keskustelu on erittäin paljastava. Se kertoo, miten ihmiset riitelevät rajallisen tietonsa lähtökohdista päätyttä milloinkaan oikeisiin johtopäätöksiin. Jälleen kerran on todettava, että kaikki mitä Jobin ystävät sanoivat oli itsessään oikeaa, mutta jos he olisivat toimineet oman opetuksensa mukaisesti ja tunnustaneet sydämessään sen, minkä tiesivät Jumalan vallasta ja pelättävyydestä, he olisivat myöntäneet oman käsityskykynsä rajat ja olisivat vaienneet paljosta siitä, mitä he vakuuttivat varmaksi Jobin elämästä.

Jobin yhdeksäs puhe

"Nämä ovat vain hänen tekojensa äärten häämötystä, ja kuinka hiljainen onkaan kuiskaus, jonka hänestä kuulemme! Mutta kuka käsittää hänen mahtinsa jylinän?" (26:14)

Jobin vastaus Bildadille on täynnä halveksuntaa heidän kyvyttömyydestään auttaa häntä. Sitten osoittaakseen Bildadin väitteiden kestämyyden Job kuvaa Jumalan suuruutta ja valtaa verrattomasti syvemmin kuin hänen ystävänsä konsanaan.

Jumalalla on kaikki valta ei vai näkyvän luonnon yli vaan myös tuonelan ja manalan yli. Hänen meille käsittämättömän suurilta näyttävät tekonsa ovat vain pienen pieni mitätön osa Hänen todellisesta valtasuuruudestaan. Jobin kuvaus Jumalan suuruudesta ajaa meidät palvontaan ja se kertoo myös Jobin uskon syvyydestä ahdistustenkin keskellä.

"Niin totta kuin Jumala elää, hän, joka on ottanut minulta oikeuteni, ja Kaikkivaltias, joka on murehduttanut sieluni." (27:2)

Jobin kirjassa alkaa uusi vaihe. Kolme ystävää on jäänyt sanattomaksi ja Job pitää kaksiosaisen viiden luvun mittaisen puheen (luvut 27-28 ja 29-31). Niissä hän purkaa kaiken, mikä on hänen sydämellään aivan loppuun asti. Ensin hän vakuuttaa täyttä syyttömyyttään. (Huom! Vanhurskautettu ihminen on Jumalan edessä täysin syytön!) Kaikki syytökset häntä vastaan olivat perusteettomia. Hänen oma syntinsä ei ollut hänen kärsimyksensä syy.

Jae 2 kertoo Jobin sisäisen tilan. Hän uskoo Jumalaan, joka elää, on kaikkivaltias ja hallitsee. Mutta juuri tämä hänen uskonsa on syy hänen sydämensä tuskaan. Hän kokee, että Jumala on vienyt häneltä oikeuden, koska hänen kärsimyksensä ei johtunut hänen syyllisyydestään.

"Jumala tietää." (28:23)

Job siirtyy nyt kysymykseen viisaudesta. Ensin hän kuva, miten ihminen hankkii kaikenlaista tietoa kaivautumalla ilmiöiden juuriin, mutta viisautta hän ei kaikesta tiedostaan huolimatta voi saavuttaa. Vain Jumala ymmärtää ja tietää.

Ihminen voi saavuttaa todellista tietoa ja viisautta vain asettumalla Jumalan viisauden hallittavaksi: "Ihmiselle hän sanoi: 'Herran pelko on viisautta ja pahan karttaminen on ymmärrystä'." (28:28) Se mikä saa meidät hämmennyksen valtaan, ei ole Jumalalle mikään ongelma. Meille salattu on Hänelle avointa.

Tämä koskee myös meitä. Jumala ymmärtää meitä ja tietää millaista tekoa olemme. Olemme vain tomua. Kun parhaat ystävämmme eivät kykene meitä ymmärtämään ja tulkitsevat väärin valituksemme, Jumala ymmärtää. Siinä on lohdutuksen salaisuus ja uskonvarmuuden perustus. "Jumala ymmärtää, Jumala tietää."

"Jospa olisin kuten olin aiemmin kuluneina kuukausina, niinä päivinä, joina Jumala minua varjeli." (29:2)

Tauon jälkeen Job käy toiseen puheeseensa. Nyt hän ei niinkään enää ystäviensä väitteisiin, vaan kertoo, miltä hänestä itsestään hänen tilanteensa näytti. Kaikki mitä hän sanoo johtaa väkevään valaan, jolla hän vahvistaa syyttömyytensä (31:35-41).

Tässä luvussa hän kuvaa entistä onneaan suhteessaan Jumalaan. Ennen terveenä, rikkaana ja lastensa keskellä hän oli arvostettu ja kunnioitettu mies juuri siksi, että Jumalan pelkonsa tähden osoitti rakkautta ihmisille. Noina päivinä hän oli kokenut elämänsä voimakkaaksi ja turvalliseksi, siksi että Jumala varjeli häntä.

Mutta juuri tässä olikin Jobin suurin kipu, koska Jumala, johon hän edelleen uskoi ja jonka hän tiesi yhä näkevän hänet, oli ikäänkuin vetänyt varjelevan kätensä pois hänen yltään. Hän ei ymmärtänyt, miksi niin oli käynyt.

Me tiedämme koko totuuden. Jumala ei ollut suinkaan vetäytynyt varjelemasta häntä.

"Mutta nyt..." (30:1)

Job jatkaa kuvaamalla nykyistä onnetonta tilannettaan, jonka surkeus korostuu, kun hän vertaa sitä aikaisempaan onneensa. Hän oli joutunut elämäntavaltaan ala-arvoisten ihmisten halveksunnan kohteeksi. Lisäksi hänen fyysinen kipunsa oli sietämätön. Kaikkein raskainta hänelle oli kuitenkin se, että vaikka hän rukoili ja huusi, Jumala ei vastannut hänelle. Hänen valituksensa lähenteli jo kapinaa Jumalaa vastaan, sillä hän syytti Jumalaa lähes julmuudesta ja vertasi menestyksen aikaista omaa armeliaisuuttaan kärsiviä ihmisiä kohtaan Jumalan nykyiseen tylyyn asenteeseen häntä kohtaan.

Usein kun me alamme mietiskellä asioitamme "mutta nyt" lähtökohdasta, emme näe mitään muuta kuin näkyvän ja lähellä olevan ja päädymme helposti samaan huutoon kuin Jobkin. Mutta muistakaamme, että Jumala edelleen vartioi ja varjeli palvelijaansa, ei nuhdellut häntä vaan ylläpiti häntä, vaikka Job ei ollutkaan tietoinen Jumalan toiminnasta.

"Tuossa on puumerkkini! Kaikkivaltias vastatkoon minulle!" (31:35)

Luku 31 on Jobin juhlallinen vala syyttömyydestään. Hän vakuuttaa ensin henkilökohtaista syyttömyyttään (1-12), sitten syyttömyytensä suhteessa toisiin ihmisiin (13-23) ja asenteessaan Jumalaan (24-34). Lopuksi hän kirjoittaa allekirjoituksensa ja vaatii täsmällistä syytekirjelmää Jumalalta.

Luku loppuu sanoihin: "Tähän päättyvät Jobin puheet." Jobilla ei ollut enää mitään sanottavaa. Kärsimyksen salaisuus jäi ratkaisematta ja hän vaipuu syvään hiljaisuuteen. Tämän hiljaisuuden jakson keskeyttävät Elihun puheet, kunnes luvussa 38 tulevat sanat: "Herra vastasi Jobille". Tässä kohden Jobin tuskan ilmaisut päättyvät.

Lopputuloksena oli hiljaisuus. Mutta juuri siitä alkoi Jumalan mahdollisuus puhua. Jumala odottaa usein siihen asti, että me olemme puhuneet puheemme loppuun asti. Sitten hiljaisuudessa hän valmistaa ihmisen kuulemaan oman äänensä. Hänen vastauksensa saattavat olla aivan jotain muuta kuin mitä häneltä vaadimme, mutta ne tuovat sydämelle levon ja tyydytyksen, niinkuin näemme jatkossa.

Elihun puheet

"Mutta onhan ihmisissä henki, ja Kaikkivaltiaan henkäys antaa heille ymmärrystä." (32:8)

Viimeinen näytös maanpäällisessä vastakkainasettelussa olivat Elihun puheet. Jobilla ei ollut tilaisuutta vastata niihin. Jumalakaan ei huomioi häntä muulla tavalla kuin keskeyttämällä hänet. Kirjan loppuluvussakaan Elihulla ei ole mitään roolia. Silti hänen puheittensa ajatukset ovat erittäin mielenkiintoisia ja ne nousevat selkeästi korkeammalle tasolle kuin kolmen muun ystävän.

Jakeen 8 sanoilla Elihu perustelee oikeutuksensa sille, että hän ylipäänsä puhuu. Hän sanoo luottavansa ei omaan viisauteensa vaan ilmoitukseen.

Oliko hän väittäessään niin oikeassa, jääköön avoimeksi kysymykseksi. Mutta hänen väitteensä on mielenkiintoinen siinä, että se kertoo tavan, millä Jumala tekee itsensä ja ajatuksensa ihmisille tunnetuksi. Ensimmäinen lause "onhan ihmisessä henki" ilmoittaa ihmisen kyvyn päästä yhteyteen Jumalan kanssa. Lause "Kaikkivaltiaan henkäys antaa heille ymmärrystä" kertoo taas, miten Jumala käyttää tätä kykyä.

Ihmisen olemuksessa syvintä on henki. Se on Jumalan luoma ja tulee Jumalalta. Se tekee mahdolliseksi ihmiselle suoran ja ymmärrettävän keskusteluyhteyden Jumalan kanssa. Jumalan henkäys saavuttaa ihmisen hengen ja antaa ymmärryksen hänelle eli viestittää hänelle Jumalan ajatuksia. Se, että Jumala puhuu ihmiselle ei ole yliluonnollista vaan luonnollista. Syvin asia ihmisessä on siinä, että hänet luotiin niin, että hänen oli mahdollista elää persoonallisessa yhteydessä Jumalan kanssa. Synti tuhosi tämän kyvyn, mutta armo palauttaa sen.

"Kaikkea tätä Jumala tekee kahdesti ja kolmastikin ihmiselle palauttaakseen hänet turmiosta ja antaakseen hänelle elämän valon. " (33:29-30)

Näihin sanoihin Elihu tiivistää Jumalan tavan ja päämäärän, kun Hän käsittelee ihmisiä. Hän julistaa, että Jumala on suurempi kuin ihminen eikä ihmisellä ole oikeutta vaatia Jumalalta selityksiä. Tämä ei kuitenkaan ole koko totuus. Jumala kuitenkin vastaa, Hän puhuu "kerran ja kahdesti" eli tavalla ja myös toisella. (33:14)

Nuo kaksi tapaa ovat yölliset näyt ja se, että Jumala tuottaa toiminnoillaan kärsimystä ihmiselämään. Jälkimmäistä tapaa Elihu nyt korostaa. Kärsimyskin on Jumalan työtä. "Kahdesti ja kolmestikin" kertoo Jumalan työn johdonmukaisesta etenemisestä kohti päämääräänsä. Sen tarkoituksena on palauttaa ihminen turmiosta ja antaa hänelle elämän valo.

Elihun filosofia oli, että kärsimyksen merkitys on kasvatuksellinen. Sen kautta Jumala johdattaa ihmistä korkeammalle elämän tasolle. Hänen ajattelutapansa oli selkeästi avarampi kuin hänen kolmen ystävänsä, jotka eivät tunteneet muuta kuin kärsimyksen synnin rangaistuksena.

Elihu näki, että kärsimys voisi olla myös prosessi, jonka kautta ihmisen on mahdollista saavuttaa kirkkaampi valo elämäänsä ja niin täydempi elämä. Epäilemättä hän oli oikeassa, mutta jälleen kerran törmäämme siihen, että sekään ei selittänyt Jobin kärsimyksen luonnetta.

Elihulla yhtä vähän kuin hänen tovereillaankaan ei ollut käsitystä siitä, että ihminen voisi joutua kärsimään toisten hyväksi sillä tavalla että kärsiessään hän toimii Jumalan työtoverina. Ilmeisellä tavalla tyytyväisenä omaan selitykseensä Elihu haastaa Jobin vastaamaan, jos Jobilla olisi mitään sanottavaa. Muussa tapauksessa Jobin tuli vaieta.

Elihun toinen puhe

"Toden totta: Jumala ei tee vääryyttä, Kaikkivaltias ei vääristä oikeutta." (34:12)

Job vaikenee ja siksi Elihu jatkaa puheitaan. Tämä toinen puhe (34. ja 35. luku) muodostaa hänen vastauksensa Jobin kahteen väitteeseen, niinkuin Elihu ne oli ymmärtänyt. (34:5,6,9 ja 35:3) Ensiksikin Job oli väittänyt, että Jumala piinasi häntä, vaikka hän oli viaton. Toisen mukaan Job olisi väittänyt, että hänelle ei ollut ollut mitään hyötyä siitä, että hän oli elänyt uskollisena Jumalalle.

Luku 34 käsittelee ensimmäistä väitettä. Elihu vastaa siihen syyttämällä Jobia jumalattomien seurauksien suosimisesta. Sitten hän käy puolustamaan Jumalan oikeudenmukaisuutta. Se, mitä Elihu puhuu Jumalan oikeudenmukaisuudesta on sinänsä vastaansanomattoman totta. Jumalan valta on kaiken yläpuolella. Ei ole mitään korkeampaa tuomioistuinta kuin Jumala itse. Siksi kaikki mitä Jumala tekee on oikeaa. Lisäksi Jumalan hallintavalta perustuu täydelliseen ymmärrykseen ja tietoon. Hän näkee kaiken, mitä ihmiset tekevät. Hän on kaiken mitta, Hänen tuomionsa perustuvat Hänen täydelliseen viisauteensa. Siksi ihmiselle on viisautta taipua Jumalan hallittavaksi.

Kuikka totta onkaan kaikki tuo! Meidän on aina pidettävä se mielessämme. Mutta silti se oli täysin riittämätöntä selittämään Jobin tilannetta. Se oli totta, mutta se ei ollut koko totuus.

"Jos sinä teet syntiä, mitä sillä Hänelle teet? Jos teet vielä enemmän syntiä, mitä sillä hänelle mahdat? Jos olet vanhurskas, mitä sillä Hänelle annat, tai ottaako Hän mitään sinun kädestäsi?" (35:6,7)

Elihun vastaus Jobin toiseen väitteeseen sisältää valitsemamme sanat. Kun Job asetti kyseenalaiseksi Jumalaa kohtaan osoitetun uskollisuuden hyödyllisyyden, Elihu syytti häntä Jumalan yläpuolelle nousemisesta ja kuvittelusta, että hänen vanhurskautensa olisi suurempi kuin Jumalan.

Tehdäkseen selväksi Jumalan suvereenisuuden Elihu julisti, että eräässä merkityksessä ihmisen vanhurskaus ei anna mitään Jumalalle eikä hänen vääryytensä kykene riistämään mitään Jumalalta. Jumalaa ei kosketa se, mitä ihminen tekee. Tämä väite on tullut aiemminkin esiin Jobin kirjassa.

Epäilemättä siihen sisältyy myös totuuden elementti. Mutta juuri tällainen osatotuus saattaa lähestyä kuolettavaa harhaa, ellei suurempaa kokonaisuutta nähdä. Jumalan ilmoituksen kokonaisuus osoittaa todellakin, että vaatiessaan täydellistä vanhurskautta Jumala on kokonaan riippumaton ihmisistä, mutta samalla kuitenkin Jumalan sydämen rakkaus - jota Job ja hänen ystävänsä eivät tunteneet - on tehnyt itsensä riippuvaksi ihmisistä. Raamatun kokonaisilmoitus, jonka keskipisteessä on Kristus, osoittaa sen, että ihmisen synti lyö haavat Jumalaan ja aiheuttaa surua Pyhälle samoin kuin sen, että ihmisen vanhurskaus tuottaa kunniaa Jumalan nimelle ja ilahduttaa Hänen sydäntään. Sekä Elihu että Job olivat väärässä.

Elihun kolmas puhe

"Minulla on vielä Jumalan puolesta puhuttavaa." (36:2)

Elihun kolmas puhe, jota ei koskaan saanut loppuun, koska Jumala keskeytti hänet, jakautuu kahteen osaan: 36:1-25 ja 36:26-37:24. Ensimmäisessä osassa hän uhkuu täyttä varmuutta siitä, että hänen käsityksensä Jobin tuskasta Jumalan puhdistavana ja kasvattavana kurituksena on oikea. Job oli väärässä väittäessään, että jumalaton menestyisi ja ettei muka Jumala toimittaisi oikeuta vanhurskaalle. Mutta vanhurskaatkaan eivät ole immuuneja Jumalan kasvattavalta kuritukselta.

Sinänsä Elihun näkemys oli merkittävästi parempi ja laaempi kuin kolmen ystävän, mutta se ei kuitenkaan ollut oikea Jobin tapauksessa, missä oli kysymys siitä, että Jumala asetti Jobin kärsimään yhteistyössä itsensä kanssa todistaakseen henkivalloille, mikä on Jumalan ja ihmisen suhteessa syvintä ja oleellisinta.

"Kaikkivaltiasta emme saata käsittää, häntä, joka on suuri voimassa, joka ei polje oikeutta ja täydellistä vanhurskautta." (37:23)

Puheensa jälkiosassa Elihu siirtyy kuvaamaan Jumalan suuruutta Hänen ihmeellisissä luomisteoissaan soveltaakseen niitä Jobiin. Puheen loppuosa on mahdollisesti kuvaus siitä,

mitä juuri oli heidän ympärillään tapahtumassa. Oli nousemassa rajuilma, jonka keskeltä sitten Jumala alkoi puhua Jobille.

Viittaamalla myrskyn raivoon ja suuruuteen Elihu pyrki taivuttamaan Jobia tunnustamaan Jumalan käsittämätön valtasuuruus ja sen, ettei ihminen voi ymmärtää Jumalaa. Ongelma oli vain siinä, että Elihun olisi tullut soveltaa tätä sinänsä totuudellista väitettään myös itseensä. Hän ei sittenkään ollut ymmärtänyt oikein Jobin kärsimyksen salaisuutta.

Jumala vastaa Jobille

Jumalan ensimmäinen puhe

"Vyötä nyt kupeesi kuin mies. Minä kysyn sinulta, opeta minua." (38:3)

Tästä luvusta alkaa suren draaman kolmas ja viimeinen osa, missä Job on yksin Jumalan edessä. Tuulispäästä alkoi puhua Jumalan ääni, mitä Job oli niin pitkään odottanut. Ensimmäiset sanat olivat haaste: "Kuka olet sinä, joka taitamattomilla puheilla pimennät minun aivoitukseni?" Nämä sanat oli todennäköisesti tarkoitettu Elihulle ja jatko Jobille. Sanat eivät syytä Elihua vääristä opetuksista vaan siitä, että hän puhumalla sellaisesta, mitä ei itsekään ymmärtänyt pimitti Jumalan ajatukset. Aihe, josta hän puhui oli liian suuri Elihulle, siksi Jumala tarttui puheeseen ja alkoi itse käsitellä sitä.

Jumala kutsui Jobin pois keskustelemasta ihmisten kanssa ja pyöriskelemästä omassa itsesääliissään. Hänen tuli vyöttäytyä ja käydä keskustelemaan suoraan Jumalan kanssa. Tämä oli suuri kutsu, joka kertoo meille Jumalan arvion ihmisarvosta ja edellytyksestä, millä Jumala voi käsitellä ihmisen kysymyksiä. Kun ihminen toimii niin kuin ihmisen tulee, Jumala voi puhua hänelle ja hän Jumalalle.

Kun Jumala puhui näin - Jobin arvon tunnustaen, Hän ei antanut Jobille minkäänlaista selitystä hänen kärsimyksensä salaisuuteen. Jumalan menetelmä oli paljastaa oma kirkkautensa palvelijalleen johtaakseen hänet syvempään luottamukseen Häneen niittenkin kokemusten keskellä, joita Hän ei ole vielä selittänyt.

Jumalan ilmoitus käsittelee aluksi materiaalisen universumin yksinkertaisimpia tosiasioita, jotka kuitenkin ylittävät ihmisen ymmärryksen. Jumala osoitti Jobille omaa suuruuttaan ja sitä hämmästyttävää helppoutta, jolla Hän kykenee hallitsemaan luomakuntaansa. Jumala johti Jobin ajatukset pois itsestään ihmettelemään Jumalaa.

"Tiedätkö?" (39:4)

Jumala jatkaa eri eläinten kuvausta ja sitä, miten toinen varustettiin voimalla, toinen sai enemmän viisautta kuin toinen ja kaikessa Jumala on suvereeni, vapaa Hallitsija. Mitään selityksiä sille, miksi toinen sai toista ja toinen toista, ei anneta. Jobia vain muistutettiin tosiasioista, jotka ylittivät hänen käsityskykynsä puhumattakaan hänen hallintakyvystään.

Näin Jumala johti Jobin pois luottamasta omaan ymmärrykseensä, joka ei riittänyt antamaan selitystä kaikkein yksinkertaisimpiinkin asioihin luomakunnassa. Jumala auttoi Jobia uudelleen luottamaan Jumalan viisauteen ja valtaan.

Jumalan toinen puhe

"Minä olen siihen liian halpa." (39:37)

Jumala keskeyttää hetkeksi ilmoituksensa, jotka Hän puhuu suoraan palvelijalleen, ja vaatii häntä vastaamaan siihen, mitä Hän puhuu. "Tahtooko vikoilija riidellä Kaikkivaltiasta vastaan? Jumalan syyttäjä vastatkoon tähän!" (39:35)

Nyt Job, joka oli uhmamielellä ja voimakkailla sanoilla vastannut ystävilleen, puhuu aivan toisella tavalla: "Minä olen siihen liian halpa."

Jumalan menettelytapa on tuottanut tulosta. Job oli alkanut tajuta omasta mitättömyydestään ja pienuudestaan Jumalan hallitseman maailmankaikkeuden keskellä. Tähän pienuuden tunteeseen sisältyi kuitenkin lohdutus, koska Jumala huolehtii myös kaikkein vähäisimmistä luomistaan olennoista. Jumala siis sittenkin ymmärsi häntä ja hänen olosuhteitaan.

Kuitenkin tämä oli vasta alkua siitä, mitä Jumala halusi Jobille opettaa. Hänen tuli saada ymmärtää se, että Jumalalle hän oli kuitenkin suuriarvoinen. Mutta nyt oli tärkeää, että Job tajusi Jumalan suuruuden. Se murtautui hänen tietoisuuteensa väkevällä voimalla:

"Mitäpä sinulle vastaisin? Panen käteni suulleni. Kerran olen puhunut, enkä enää mitään virka, kahdesti, enkä enää sitä tee." (39:37-38)

Vaitiolo oli Jobin mahdollisuus oppia viisautta ja samalla viisauden osoitusta.

Sitten Jumala jatkoi. Toistamiseen Jumala haastaa Jobin:

"Vyötä nyt kupeesi kuin mies." (40:2)

Jumala kutsui Jobia uudelleen tunnustamaan oman arvonsa ihmisenä. Vain ihmisen Jumala oli luonut olennoksi, jolle Jumala puhuu kasvoista kasvoihin ymmärrettävällä tavalla.

Valitteluissaan Job oli syyttänyt Jumalaa Hänen tavastaan hallita. Nyt Jumala kutsuu Jobia hetkeksi ottamaan Hänen paikkansa sekä luonnon hallitsemisessa että ihmisten tuomitsemisessa. Kehotukseen sisältyi lempeää ja parantavaa satiiria ja se auttoi Jobia näkemään omat rajoituksensa ja Jumalan kaikkiriittävyden.

"Voitko?" (40:26)

Jumalan puhe Jobille päättyy siihen, että Hän ehdottaa Jobia ottamaan hallintaansa edes luonnon ilmiöt, jos moraalisena maailman hallitseminen tutuisi hänestä ylivoimaiselta. Tunnettuahan on, että ihmisen on paljon helpompi hallita aineellista maailmaa kuin moraaliaan.

Ehdotukseen sisältyy jälleen suurta lempeyttä Jobia kohtaan, jolla ei olisi mitään edellytyksiä hallita edes luvussa kuvattujen suurten eläinten elämää.

Noiden väkevien petojen kuvauksen taustalla väikkyi Jobillekin ymmärrettävä kuva pimeyden henkivalloista, joita vastaan meidän tulee taistella ja joita hallita elämässämme.

"Voitko? Kykenetkö?"

Job joutui tunnustamaan täydellisen kyvyttömyytensä kaikkien tuohon, mutta samalla hän sai muistutuksen siitä, että Jumala voi. Jumala ei lähde selittämään meille kärsimyksen syytä vaan osoittaa sen sijaan meille oman kirkkautensa ja kunniansa.

"Korvakuulolta vain olin sinusta kuullut, mutta nyt ovat silmäni nähneet sinut. Sen tähden minä peruutan puheeni ja kadun tomussa ja tuhassa." (42:5,6)

Tämä on Jobin vastaus Jumalan puheeseen. Siihen sisältyi syvää nöyryymistä ja alamaisuutta. Jobin suuruus tulee näkyviin hänen antautumisessaan Jumalalle. Hän on oppinut tuntemaan Jumalan uudella tavalla. Tässä uudessa valossa hän tunnustaa menneet puheensa tietämättömyydestä nousseiksi.

Jumalan kirkkaus tulee näkyviin tässä ihmisen nöyryymisessä kirkkaammin kuin missään muussa koko luomakunnassa. Nöyrytyminen on aina Jumalan korottamista ja Jumalan totuuden ja oikeuden tunnustamista.

Tuskalle ei tullut mitään selitystä, mutta tuska unohtuu. Ihminen löytää itsensä uudessa suhteessa Jumalaan ja siinä hän löytää levon.

Loppusanat

Nyt Jumala kääntyi Jobin ystävien puoleen:

"Minun vihani on syytynyt sinua ja kahta ystävääsi kohtaan, koska ette ole puhuneet minusta oikein, niin kuin palvelijani Job. Ottakaa siis 7 mullikkaa ja 7 pässiä, menkää minun palvelijani Jobin luo ja uhratkaa puolestanne polttouhri, ja palvelijani Job rukoilkoon teidän puolestanne. Tehdäkseni hänelle mieliksi en saata teitä häpeälliseen rangaistukseen siitä, ettette puhuneet minusta oikein kuten palvelijani Job." (42:7-8)

Jumalan viha oli syytynyt Jobin ystäviä kohtaan, mutta siihen sekoittui armo. Ystävien pyrkimys oli ollut hyvä, mutta heidän puheensa vääriä. Jumala todisti heille Jobista, että Job oli Hänen palvelijansa ja että Jobin puheet olivat kuitenkin olleet oikeita.

Ystävät olivat yrittäneet palauttaa Job ennalleen ja oikeaan suhteeseen Jumalaan filosofian voimalla mutta olivat epäonnistuneet surkeasti. Nyt Jobin tehtäväksi tuli palauttaa näiden ystävien suhde Jumalaan rukouksen kautta, kun ensin oli uhrattu syntiuhri heidän puolestaan.

Mutta Jobin rukoillessa ystäviensä puolesta tapahtui vielä enemmän. Hänen oman kärsimyksensä kahleet murtuivat tämän esirukouspalvelun aikana.

Halki vuosisatojen Jobissa on nähty Kristuksen tyyppi. Vaikka Jobin syyttämät kärsimykset koituivat hänen kolmen ystävänsä palauttamiseksi oikeaan suhteeseen Jumalaan. Jobin kärsimyksissä näkyy siis heijastus sellaisesta syyttämän tuskasta, joka koituu toisten ihmisten pelastukseksi. Jobin esirukouspalvelussa ystäviensä puolesta on nähty myös kuva uhrin antaneen ylösnousseen Kristuksen taivaallisesta esirukouspalvelusta, joka palauttaa ihmiset Jumalan armoliittoon.

Kuljettuaan läpi kärsimyksen tulen Jobin myöhemmät päivät siunattiin vielä runsaammin kuin hänen aiemmat menestyksensä päivät. Job sai kaksin verroin kaikkea omaisuutta ja hän sai yhtä monta uuta lasta, kuin mitä hänellä oli ollut aiemminkin. Siis hän sai myös kaksin verroin lapsia, sillä edelliset onnettomuuksissa kuolleet lapset eivät olleet Jumalalle kuolleita, vaan eläviä.

Tässä suuressa kirjassa ei tule vastauksia esitettyihin kysymyksiin, koska vasta Golgatan Kärsijä ja Ylösnoussut voittaja ne antaa, mutta silti kirja on suurta ilmoitusta. Se kertoo siitä, että Jumala voi kutsua ihmisiä työtovereikseen kärsimyksessä ja kärsimyksen kautta. Edelleen se kertoo, että ihmissielun väkevyys on siinä, että hän saa ja voi tuntea Jumalan.

"Ennen muuta haluan tuntea Hänet, Hänen ylösnousemuksensa voiman ja Hänen kärsimystensä osallisuuden, tullessani Hänen kaltaisekseen samanlaisen kuoleman kautta."
(Fil. 3:10)